

Oslo

Arbeid med samisk opplæring utenfor forvaltningsområdet - sett i et storbyperspektiv fra Oslo

Samisk seminar –
Utdanningsforbundet
30. August 2023
Klemet Mikkel Buljo og
Annie Marie Buljo

Klomet Mikkel Buljo

Styrer og pedagogisk leder
(Barnehagelærer/adjunkt med tilleggsutdannelse)

Utdanning:

Barnehagelærer med fordypning i drama

Drama 2

GLSM

Norsk for barnetrinnet 1-7

Naturfag 1-7

Arbeidserfaring:

Over 20 år fra arbeid som assistent, barnehagelærer, kontaktlærer og jobb som samisklærer - norske, samiske og samisk/norske utd.instit.

Realkompetanse:

Nordsamisk som morsmål

Lang erfaring med samisk-tradisjonelle kunnskaper innenfor reindrift

Vært verneombud og plasstillitsvalgt bla. for UDF

Annie Marie Buljo

Fagkonsulent UDA (særskilt språkopplæring/samisk)
Tidligere prosjektleder for samisk i Osloskolen
(Barnehagelærer/lektor med tilleggsutdannelse+)
Student

Utdanning:

Barnehagelærer med fordypning i fysisk fostring

Småbarnspedagogikk

Spesialpedagogikk 1 avd.

Flerkulturelt barnevern

GLSM

Norsk for barnetrinnet 1-7

Språk- og leseveiledning

Master i pedagogikk

Engelsk 1-7

Kartleggingskompetanse:

LOGOS

CAS-2

Arbeidserfaring:

20 år fra arbeid som barnehagelærer, lærer, veileder og prosjektleder

OSLO KOMMUNE Bystyret Byrådet		
Byråd for helse, eldre og innbyggertjenester Byråd (politisk)	Byråd for oppvekst og kompetanse (OVK) Byråd (politisk)	
Gründerløkka bydelsutvalg (politisk) Bydelsadmin. Grünerløkka Bydelsdirektør (15 bydelsutvalg 15 bydelsadm. 15 Bydelsdirektører)	Utdanningsetaten Direktør	
	STYRINGSLINJE	STØTTESYSTEM OG FORVALTNING
	Divisjon grunnskole (GRS) Divisjonsdirektør	Divisjon kompetanseutvikling og elevrettigheter (KER) Divisjonsdirektør
Avdeling Oppvekst og Lokalmiljø Avdelingsdirektør	Seks gunnskolegrupper (Grunnskolegruppe 6) Grunnskoledirektør	Avd. for pedagogisk kompetanseutvikling (PKU) Avdelingsdirektør
Barnehageseksjonen område 2 Seksjonssjef for barnehage		Seksjon for mangfold, inkludering og norskspråklige ferdigheter (MIN) Seksjonssjef MIN
Cizáš - Oslo sámí mánáidgárdi Osloven saemien maanagaertie Oslo sámie mánáigárdde Oslo samiske barnehage Styrer	Nedre Bekkelaget skole Osloven Saemien Skuvle/ Oslo Sáme Skávllá/ Oslo Sámi Skuvla (OSS) Retor og avdelingsleder	Forvaltning og støttesystem til OSS og alle skoler Spesialkonsulenter/ prosjektledere/fagkonsulenter

Organisering av samisk opplæring i Oslo kommune

Med forbehold om trykkfeil

Cizáš - Oslo sámimánáidgárdi/ Osloven saemien maanagaertie/ Oslo same mánáigárdde (OSM)

20 barn 0-4 år

- Ventelister på småbarn
- Barn med samisk som morsmål skal prioriteres
- Betydelig andel av barn med norsk som morsmål
- Inntak også fra andre kommuner

**Ny satsning fra Sametinget – gratis
barnehageplass for samiske barn i
samiske barnehager**

Antall barnehager (2023)
685 barnehager (314 kommunale)
Ca. 12 000 ansatte (off + priv)

Én samisk barnehage , nordsamisk
-Samlokalisert med norsk barnehage
-Samisktalene styrer 50%
-Selvstendig barnehage november 22

Osloven Saemien Skuvle/ Oslo Sáme Skåvllå/ Oslo Sámi Skuvla (OSS)

Antall skoler (2022)

Ca 210 skoler (Ca 180 kommunale)
(90 000 elever i hele Oslo skolen)

Ca. 18.000 ansatte i UDE
(inkludert administrasjon)

Én samisk skole , nordsamisk

-samlokalisert og driftet med norsk skole
-relokalisert 2021

(støtte fra bla Sametinget og KORO)

-norsktalende rektor og avd.leder

**Pedagogisk og personalmessig ansvar
knyttet til samisk opplæring i
Oslo skolen**

Gjesteelever fra nabokommuner

Bilde fra Sagat

70 ELEVER

FLESTEPARTEN HAR

SAMISK SOM

ANDRESPRÅK

- FIRE LÆREPLANER I

SAMISK 1

SAMISK 2

SAMISK 3

SAMISK 4

19 ELEVGRUPPER HVORAV:

4 GR. MED ALDERSBLANDING

(TO ANSATTE)

2 GR. MED ULIKE LÆREPLANER

(TO ANSATTE)

1 GR. MED ALDERSBLANDING OG ULIKE

LÆREPLANER

(TO ANSATTE)

4 GR. MED UFAGLÆRT SOM LÆRER

(TO ANSATTE)

Samisk strategi – videreutvikling av samisk opplæring i Oslo skolen 2021-2025

Oslo skolen skal være en aktiv kunnskaps-, formidlings- og bevaringsaktør for samisk språk og kultur i vår hovedstad og gi opplæring i samisk språk og kultur av høy kvalitet

(Inspirert av samarbeidserklæringen mellom Oslo kommune og Sametinget fra 2016)

Oslo skolen skal:

- sørge for **kvalifiserte lærere** som gir undervisning kjennetegnet av høy kvalitet
- **øke andelen elever** som får opplæring i/på samisk og **sikre god informasjon og kommunikasjon** om samisk opplæringstilbud
- sikre et **godt lærings- og skolemiljø** for elevene
- bidra til at **alle elever** får god kjennskap til og forståelse for **samisk kultur, samfunnsliv, historie og språk**
- sikre et **godt samarbeid og bred medvirkning** fra **foresatte og samiske aktører** i saker som angår dem
- sikre et **godt samarbeid med nærskolene** om elevenes opplæring

Bilde fra innslag om OSS i FriFagbevegelse

Med BESTEMMELSE i viktige utdanningsspørsmål

❖ SAMISKOPPLÆRINGSGRUPPA

- Utarbeidelsen av samisk strategi
- Relokalisering av samisk opplæring fra Kampen skole til OSS
- Samisk tun som skal komme
- Et sterkt og engasjert SU i barnehagen

Tiltak for å realisere samisk strategi

- rekrutteringskampanjer for samisk videreutdanning

- å arbeide for å få et regionalt videreutdanningstilbud i samisk språk

-å arbeide for å etablere et samisk utdanningstilbud i Oslo

-å etablere undervisningsstillinger som kombinerer undervisning i samisk og andre fag

-å sikre gode muligheter for faglig utvikling og fellesskap

-sørge for at OSS er godt kjent for skoler, foresatte og elever i Oslo

-å sikre gode timeplaner for elever på OSS

-å gi praktisk og relevant språkopplæring

-å legge til rette for økt samhandling mellom samiskelever

-å sørge for god elevmedvirkning

-å gi tilbud om samisk som

fremmedspråk/samisk 3 for alle

-å revidere Rundskriv 2 -2016 Samiske elevers rettigheter etter

opplæringsloven

-ta i bruk og realisere LK20

-sikre god tilpasset opplæring for grupper og enkeltelever

-sikre gode rutiner for kartlegging, underveis- og sluttvurdering

-gi tilbud om opplæring etter sterkere språkopplæringsmodeller

-følge opp fjernundervisning

-sørge for nødvendige læremidler

-tilby samisk fordypning på ungdomsskolen

-å tilby gode tider til undervisning på OSS, for å optimalisere læringsutbyttet

-å ha fokus på gruppeundervisning, samarbeidslæring og hverdagsrelevant læring

-å arbeide for at elevene får tilbud om ulike kulturelle og sosiale aktiviteter etter skoletid

-å sørge for medvirkning og medansvar for læringsfellesskapet

-å arbeide for et samisk deltidstilbud i AKS

-å gi tilbud om kompetanseheving for lærere i samiske tematikker og læreplanmål

-å utarbeide fagressurser til bruk i undervisning om samiske tematikker

-å sikre et godt læringsmiljø ved fjernundervisning

-at OSS skal være ansvarlig for utadrettet virksomhet til Osloskolene

-å ha sommerskole med samisk innhold

-årlige innslag av samiske produksjoner i DKS

-at alle Osloskoler har samisk flagg og markerer Samefolkets dag

-å sørge for godt samarbeid mellom OSS/nærskoler/elvenes hjem

-å sørge for samisk FAU og representasjon i driftsstyret på Nedre Bekkelaget skole

-å etablere samisk elevråd

-at Samiskopplæringsgruppa videreføres

-samarbeid mellom OSS og samisk barnehage

-samarbeid mellom OSS og samiske aktører i Oslo

-å arbeide for et tverrkommunalt samarbeid med storbyene som har samarbeidsavtaler med Sametinget

-samarbeid mellom OSS og nærskolene (lovgrunnlag og tilrettelegging, skoleskyss, timeplanssamarbeid, kontaktlærere/samisklærere, informasjon og kommunikasjon

-at lærere fra OSS besøker nærskoleklasser

Støtte til OSS fra støttesystemet

- Utformet lokale læreplaner LK20-S
- **Bedre rammene for organiseringen av opplæringen og lærernes arbeidsforhold**
- Tett på i overgangen og oppstarten av OSS, overføre forvaltningskompetanse
- Økt budsjetttrammene til drift og pedagogisk styrkning av OSS
- Rekrutteringskampanje for intern rekruttering i Oslo skolen
- Oppdatere Rundskriv for samisk opplæring, inkludert enkeltvedtak (høst 23)
- Jevnlige møter mellom UDA støttesystem og OSS
- Meldt behov for læremidler videre sammen med OSS
- Samarbeid om fjernundervisningskontrakter
- Felles besøk til Sørsamisk kunnskapspark
- Samarbeid om offisiell åpningsuke av OSS

Ansattesituasjon

Cizáš - Oslo sámáidgárdi/Osloven saemien maanagaertie/Oslo sámé mánáigárdde

- 50% styrer
- 100% barnehagelærer(e)
- 100% barnevernspedagog, tar tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk
- **Mangler 100% pedagogisk leder**
 - Konstituert en sosialantropolog
- Mangler 100% barne- og ungdomsarbeider
 - 100% vikariat
- 200% assistentstilling
 - 100% vikariat

Osloven Saemien Skuvle/Oslo Sáme Skåvllå/ Oslo Sámi Skuvla

- 105% lederressurs
- **270% lærere med undervisningskompetanse 1.-13. trinn**
 - En som oppfyller kompetansekrav samisk
 - To som gjør dette ila. 23/24 (30 stp bs og 60 stp us/vgs)
 - En egen fjernundervisningslærer (nytt for året)
- **Mangler 100% lærerstilling skoleåret 23/24**
 - dekkes opp av ufaglærte
- En barne- og ungdomsarbeider og en kulturformidler

Rekruttere og beholde samiske pedagoger i Oslo

- Viktigheten av å ha de **rette faglige, pedagogiske og didaktiske kvalifikasjonene**
- Viktigheten av å **tilhøre et faglig -, språklig - og pedagogisk miljø** for å bevare og videreutvikle profesjonen og det samiske språket
- **Samisk mangfold og utfordring**
 - hvordan ivareta alle våre samiske barn språklig og kulturelt - og unngå norsk språk i barnehagen på tvers av samiske språk?

- **Få eller ingen søkere** – søkere med alternativ høyskolebakgrunn
- **Komplisert** med språklige videreutdanningstilbud
- Kampen om de få kvalifiserte
- Rekrutteringskampanje i Osloskolen

Tiltak for barnehagen:

- **Språktillegg** – samisktalende ansatte får språktillegg
- Styrer har avsatt **sum til rekrutteringsformål** i sin stilling
- **Praksisstudenter** fra Kautokeino, meget positivt for samisk barnehagemiljø i Oslo

Behov for å få etablert et bykommunalt samisknettverk

Byråd for oppvekst og kultur har rettet henvendelse til kunnskapsdepartementet

Ønske om nettverk for bykommuner som har samarbeidsavtale/erklæring med Sametinget
(Alta, Bodø, Tromsø, Trondheim og Oslo)

- Sametinget og Statsforvaltere i Oslo, Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark kopimottakere av saken

Oslo har gjennomført workshop med tre bykommuner og tatt med innspill fra workshopen til KD/KDD

- Felles enighet om vi at vi har behov for å møtes, ha erfaringsutveksling og kompetanseheving sammen
- Behov på skoleeier, skoleleder og lærernivå
- OSM deltok som del av Oslo kommunes deltakere

Behov for nordsamisk språkutdanning i Oslo-området

Byråd for oppvekst og kultur har rettet henvendelse til kunnskapsdepartementet

Oslo kommune sliter med rekruttering av samiske pedagoger, har vært en vedvarende utfordring over mange år

Vi trenger et utdanningstilbud på Østlandet

- For å få formalisert kompetanse for pedagoger som allerede kan samisk
- For pedagoger som kan tenke seg å lære seg samisk

UDE også gitt innspill til etter- og videreutdanningsutvalget at vi ønsker at det for framtiden vurderes samarbeid på tvers av barnehage og skole for samisk kompetanseheving

- Små fagmiljø som ofte føler seg alene

Sterke språkopplæringsmodeller

Ønske om statlige føringer for opplæring etter sterkere språkopplæringsmodeller, som er «lansert» som rettighet i LK20-S

Bør dette følges opp i opplæringsloven og fag- og timefordeling og tilbudsstruktur?

Fra Udir:

Samisk som andrespråk, samisk 2 er et språkfag og et sentralt fag for kommunikasjon, kulturforståelse, danning og identitetsutvikling. Faget skal bidra til at elevene blir samiskspråklige. **Opplæringen skal gi alle elever, også elever som får fjernundervisning, samisk språkkompetanse gjennom sterke språkopplæringsmodeller** .

Hva er nytt i samisk som andrespråk?

... Dette betyr at det **må legges til rette for at elevene får bruke samisk også utenom undervisningen i selve samiskfaget** . Dette kan foregå på flere måter, for eksempel at ved at elevene får **samisk som undervisningsspråk også i andre fag eller ved å legge til rette for språkbadsamlinger** i tillegg til ordinær timeundervisning i **samis k.**

Sterkere språkopplæringsmodeller

OSM

Med 100% samisktalende personalet ligger alt til rette for å implementere slik opplæring barnehageåret 23/24

Utfordring – organisere og finne balansen mellom **tilegnelses** - og **befestningsmodellen** og hvordan dette skal realiseres i praksis

OSS

Gir i dag språktilbud med høyere timetall enn minstetimetallet gjennom fagdager og tilbyr samiske aktiviteter i noen ferier, men opplæringen er per i dag etter svake språkopplæringsmodeller

Ønske om en tydeliggjøring av hva som er «minstestandard» for slik opplæring

Å være kreative og nytenkende – finne og skape handlingsrom

Samiskpedagoger
29W12K06Q9&0&6L

er
6L

superhelter!
2n06Lp6ff6Li

Øke kunnskap i Oslo skolen om samiske tematikker

Fagkonsulent som kun jobber med samiske tematikker i LK20

Prøveprosjekt - jobbe fram ressursbank til samiske tematikker i LK20 for alle fag

Utarbeide og pilotere ulike undervisningsopplegg,

Samarbeid med UiT - kompetanseheving innenfor samiske tematikker høsten 2023

Fra ledelses- til lærernivå

Ønske om DEKOMP-samarbeid

Ni lærerspesialister i kunst - og håndverk fikk duodji - opplæring fra Sámi allaskuvla

Kunnskap som spres i Oslo skolen i ulike nettverk og skoler

DKS med samisk storproduksjon i åpningsuka til OSS som nådde 1000 elever

Nye planlagte produksjoner – innenfor og i tillegg til den ordinære DKS-katalogen

Sommerskole med samisk kultur - og språk innhold (ikke 2023)

Litteraturinnkjøp til alle Oslo skoler

Oslo Samiske flagg til alle skoler

Samarbeid med ulike samiske miljøer

Samisk Hus/Samisk språksenter i Oslo

Tilbyr aktiviteter for både OSS og OSM

Lån av lokaler til arrangement

Samarbeider om arrangement

Samisk foreldrenettverk i Oslo og omegn

Støttet og tatt initiativ til OSS arrangement

Sámi Allaskuvla og nasjonalt senter for samisk i opplæringen

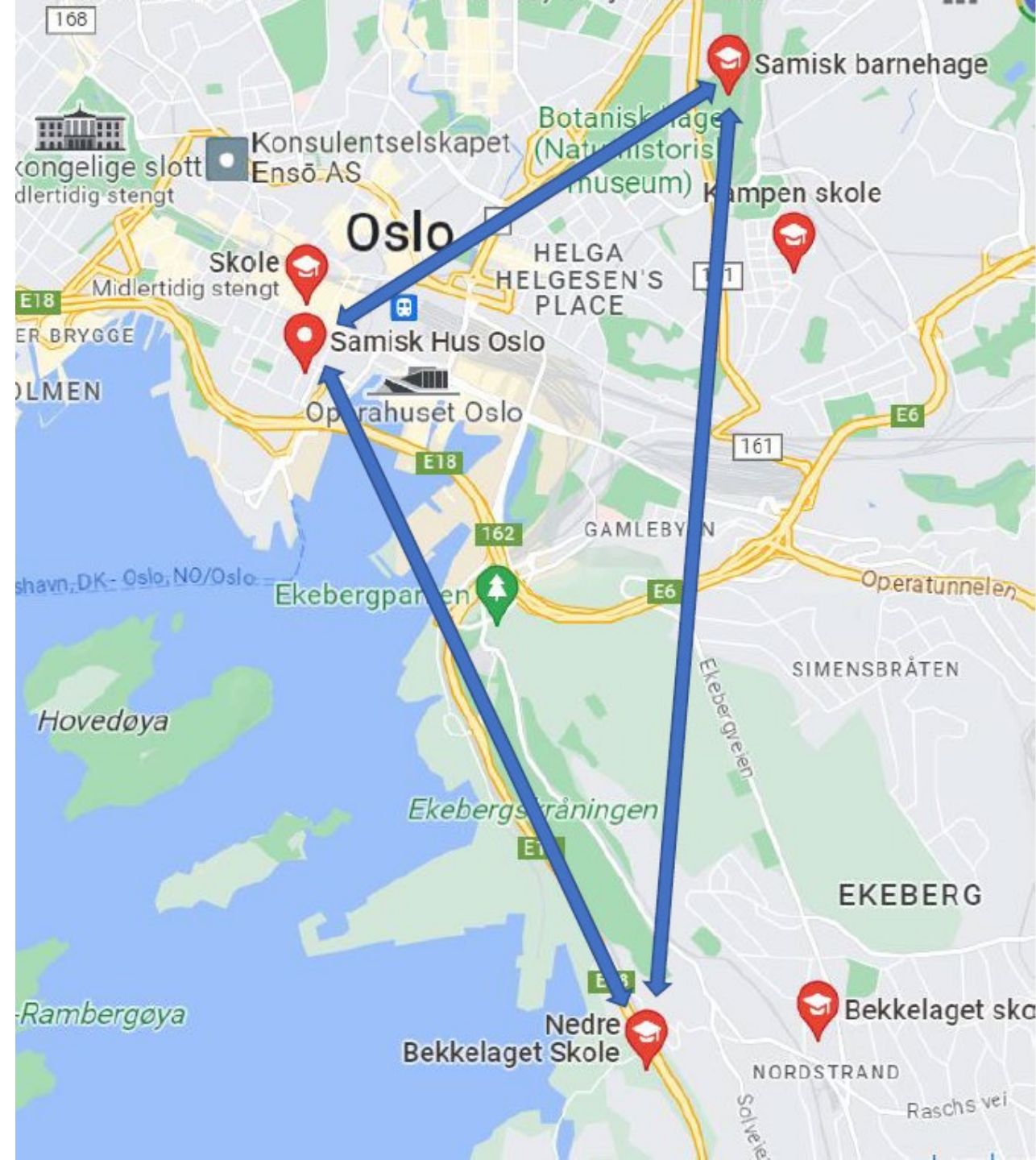
Støttet OSS i LK20-S arbeid

Planlagt samarbeid med OSM

Kompetansehevet lærerspesialister i Osloskolen

Universitetet i Tromsø

Kompetanseheving i samisk i LK20 for hele Osloskolen fom. høst 23

Innspill til stortingsmelding om samisk språk, kultur og samfunns liv - kompetanse og rekruttering

- Samisk som mulig **fagvalg** i alle **lærerutdanninger**
- **Bedre** ordningen Kompetanse for kvalitet (KFK) for samiske språk
- Ulike **nasjonale nettverk** og samlingspunkt for samisk opplæring
- Nasjonale **digitale kompetansepakker** for lærere som underviser i samisk
- **Kompetanseheving** av skoleledere med ansvar for samisk opplæring
- **Endre tilskuddsordningen** til samisk opplæring til også å gjelde opplæring etter «**sterkere språkopplæringsmodeller**»
- **Stipendordning** for elever som velger samisk opplæring
- Samisk som **fremmedspråk**
- **Digitale samiske språkpakker** til bruk på skoler som har samisk opplæringstilbud eller samiske elever i klassen
- Bedre utnyttelse av dagens lærerressurser ved å **sentralisere ansvaret for nordsamisk fjernundervisning**
- **Stipend** for utdanning på høyskoler og universitetet som fører fram til **pedagogisk og/eller samiskspråklig kompetanse**
- **Statlige lønns- og tilskuddsmidler** for samisklærere